

Monumentnummer*: 509988

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 juni 1998
Kadaster deel/nr 82773/25

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Westdorpe Terneuzen Zeeland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Westdorpe

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Sas van Gent K 593

Omschrijving**

Inleiding

Bedrijfsbebouwing van de in 1904/1905 opgerichte bierbrouwerij "De Volharding", later genoemd "Van Waes Boots".

Het bedrijf is een voorbeeld van de zogenaamde moderniserende brouwerijen en bestaat uit gebouwen uit diverse perioden. Het oorspronkelijke traditionele bedrijfsgebouw werd enige malen verbouwd en vergroot en waarschijnlijk kort voor de Tweede Wereldoorlog, in het kader van productiemodernisering, aangevuld met een koeltoren. Met name deze koeltoren is van grotere afstand herkenbaar en vormt het meest karakteristieke bebouwingsonderdeel van het bedrijf. De brouwerij produceerde het bier zowel bovengistend als, na de bouw van de koeltoren, ook ondergistend.

De bedrijfsbebouwing bestaat uit een oudste, traditioneel vormgegeven, bakstenen bouwwerk op rechthoekige plattegrond, oorspronkelijk vijf traveeën breed en één laag hoog onder een zadeldak. Later is dit verbouwd tot twee bouwlagen hoog onder een zadeldak en vond een uitbreiding in de vorm van een L-vormige, plat gedekte vleugel aan de noordwestzijde plaats. De koeltoren op L-vormige plattegrond werd aan de oostzijde aangebouwd. Door de situering van de uiteindelijke bebouwing is een half besloten voorterrein ontstaan. Omstreeks 1965 is, na opheffing van de brouwerij, de traditionele ketelopstelling verwijderd. Het complex is momenteel in gebruik als opslagvoorziening voor landbouwproducten.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De aanbouw ten zuidoosten achter de toren, de aangebouwde loods onder zadeldak achter (zuid) het gebouw en de overkappingen aan de achtergevel (zuidwest) vallen niet onder de bescherming.

Omschrijving

Het oudste bouwdeel van één laag hoog onder een zadeldak is opgetrokken uit baksteen en is later van een verdieping voorzien. De voorgevel van dit deel staat op een hoge plint en is op de begane grond voorzien van getoogde kozijnen met bovenlichten en dubbele goederendeuren op wagenhoogte. Hiervan zijn twee deuren oorspronkelijk en twee zijn verbouwde ramen. De verdieping bezit rechthoekige ramen met zes-ruits verdeling. De gevel wordt afgesloten door een houten gootlijst. Tegen de toren bevindt zich een entree onder een luifel, bereikbaar via een stenen trap. De vleugel aan de rechter zijde is slechts één bouwlaag hoog op een hoge plint. Het gedeelte dat direct op het oudste bouwdeel aansluit is later voorzien van een flauw hellend dak. De achtergevels zijn grotendeels blind en voorzien van aanbouwen.

Slechts op de verdieping van het oudste deel vier getoogde vensters. Het oudste bouwdeel is voorzien van een pannengedekt zadeldak. Het twee lagen hoge bouwdeel bezit aan de achterzijde een sobere aanbouw met vier vensters in de oostelijke gevel.

De koeltoren bestaat uit een vier lagen hoog betonskelet met rode baksteen gevelvullingen en stalen ramen in enige gevelvelden; aan het voorplein op de bovenste twee nivo's een deurpartij met balkon; een aantal openingen zijn met baksteen dichtgezet. Op de begane grond een ingebroken transportdeur. De gevels worden afgesloten door een betonnen daklijst, onderbroken door het opgaande topgevelwerk ter plaatse van het koelschip. Deze topgevels bezitten als enige bouwdeel enige decoratie in de vorm van accenten in de daklijst en de bedrijfsnaam "VAN WAES BOODTS" in het gevelveld. Het zadeldak wordt door een karakteristieke ventilatiestrook onderbroken.

Waardering

Bierbrouwerij van algemeen belang vanwege cultuurhistorische waarden als bijzondere en herkenbare branche vertegenwoordiger, met name vanwege de voor moderniserende brouwerijen kenmerkende koeltoren; voor Zeeland van zeldzaamheidswaarde.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Bierbrouwerij